

VOORSTROOM & ECONOBIS

Een vergelijking van administratie softwarepakketten voor energie
collectieven

M.S. Oudshoorn 20-09-2019

MSO ENERGIE & DUURZAAM ADVIES

Samenvatting

Een administratie softwarepakket ondersteund en ontzorgt energiecollectieven in hun administratiewerkzaamheden. Hierdoor zijn energiecollectieven minder tijd kwijt aan administratieve taken, waardoor men meer tijd kan investeren in de groei van het collectief, kernprojecten en een betere service kan verlenen.

In een zoektocht naar administratie softwarepakketten is er in een verkenning gekeken naar acht verschillende pakketten en vervolgens een uitgebreide vergelijking gemaakt tussen twee administratie softwarepakketten. De [aanleiding](#) van deze zoektocht, was de wens en noodzaak van een energie coöperatie voor een dergelijk pakket.

De uiteindelijke vergelijking is gemaakt tussen Voorstroom en Econobis. Uit deze vergelijking is een advies gekomen, voor energiecollectieven om Voorstroom te gebruiken als administratie softwarepakket. Door de uitgebreide functionaliteiten die specifiek zijn ontwikkeld voor energiecollectief en de geboden ondersteuning is Voorstroom het beste pakket voor automatisering van de administraties van energiecollectieven.

Colofon

Copyright © 2019 MSO energie & duurzaam advies

Auteur: M.S. Oudshoorn MSc.

Publicatie: 20-09-2019 versie 1

Hoewel dit rapport met de grootst mogelijke zorg is samengesteld kan MSO energie & duurzaam advies geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden jegens de gebruiker voor eventuele fouten en/of verandering, ongeacht de oorzaak daarvan, en voor schade als gevolg daarvan. Gebruik van de informatie in het advies en beslissingen van de gebruiker gebaseerd daarop zijn voor rekening en risico van de gebruiker

Inhoud

Samenvatting.....	1
Inleiding	2
Waarom een administratie softwarepakket?	2
Econobis en Voorstroom administratiesystemen voor energie coöperaties	4
De belangrijkste verschillen.....	4
Conclusie.....	7
Aanleiding en achtergrond voor dit document.	8

Inleiding

In het document wat voor je ligt, vind je informatie betreffende administratie softwarepakketten toegespitst op de ondersteuning van energielcollectieven. Het document is opgedeeld in drie delen. Als eerste wordt kort uitgelegd wat een administratie softwarepakket is en waarom je het als energielcollectief nodig hebt. Vervolgens volgt een uitgebreide vergelijking tussen twee verschillende softwarepakketten, die zijn overgebleven uit een algemene verkenning naar de administratie softwarepakketten. Daarna volgt een onderbouwde keuze voor het beste administratie softwarepakket voor energielcollectieven.

Om af te sluiten gaan we iets dieper in op de aanleiding van deze vergelijking en achtergrond van de auteur.

Waarom een administratie softwarepakket?

Als (startend) energielcollectief kun je je afvragen of en waarom je een administratie softwarepakket nodig hebt. Als beginnend energielcollectief zal je een beperkte hoeveelheid administratie hebben, betreffende ledenadministratie, vragen/klachten van klanten¹, inschrijvingen voor de collectieve energieparks en administratie van de collectieve energieparks. Je zou de administratielast nog af kunnen kunnen met het opplakken van papiertjes voor het bijhouden van takenlijstjes, interne mails en spreadsheets. Tijdens de opstartfase van het energielcollectief is de noodzaak voor het gebruik van een administratie pakket gering.

Het is echter aan te raden, om in de opstartfase al gaat beginnen met een dergelijk administratie pakket. In de software zit een heleboel administratieve kennis en ondersteuning verweven. Dit maakt het mogelijk dat iemand met een beperkte kennis toch de administratie kan doen. Daarnaast borg je dat (klant) data overdraagbaar is en op een centrale plek veilig is opgeslagen. Door in de opstartfase te beginnen, voorkom je dat de mensen achter de organisatie allemaal hun eigen methodes bedacht hebben en daar weer vanaf moeten stappen, met andere woorden: de implementatie is makkelijker in het begin.

---

¹ Een klant is een breed begrip. Een klant kan onder andere iemand zijn die interesse heeft getoond in het energielcollectief, een Lid, iemand die een Energie-coach over de vloer wil hebben, of iemand die interesse heeft getoond in informatie over bijvoorbeeld deelname aan een zonnepark.

Op het moment dat het collectief begint te groeien, wordt het noodzakelijk om gebruik te gaan maken van een ondersteunend softwarepakket. Een van de problemen die zal ontstaan is dat er (te veel) vragen en zaken binnen komen, via verschillende wegen, die blijven liggen. Met als gevolg dat klanten niet tevreden zijn met de dienstverlening. Voor de vrijwilligers/werknemers zal er een gevoel ontstaan dat er te veel misgaat, verliezen ze overzicht van taken die zijn uitgezet. En als een vrijwilliger/werknemer een taak bij iemand anders uitzet zal hij/zij er ook achteraan moeten blijven gaan of de taak is opgelost en afgehandeld. De aantallen vragen/zaken zullen stijgen naarmate het collectief groeit. En het is onbegonnen werk om iedereen te controleren/herinneren aan zijn of haar taken, en zonder een goede registratie zullen de taken ook vergeten worden. Een administratieve softwarepakket kan hier als regisseur optreden, en in een oogwenk laten zien welke taken er nog open staan en herinneringen versturen aan de gebruikers van het systeem.

Een andere belangrijke administratieve functie is de "klantgeschiedenis". Een vrijwilliger/werknemer die bijvoorbeeld een klacht/vraag van een klant wil oplossen heeft zonder een dergelijk softwarepakket, geen idee van een eventuele voorgeschiedenis en/of centraal overzicht van het klantcontact. Dit centrale overzicht is er wel bij gebruik van een software administratie pakket. Volgen er uit een klantcontact taken die uitgevoerd moeten worden, dan kan dit ook in het systeem gezet worden. Met een software administratie pakket kan het energiec collectief haar mensen hierin ondersteunen en ontzorgen ("De computer helpt mij herinneren om mijn taken te doen").

Een groeiend energiec collectief heeft dus een zogenaamd CRM²-systeem nodig zodat ze haar klanten kan volgen, een betere bewaking van het klantcontact en service kan bieden, het opbouwen en bijhouden van klant- en woningdossiers en het verlichten van de administratiedruk. De belangrijkste eis aan een CRM-systeem, is dat je de gegevens van een klant op één plek hebt. Als een klant contact op neemt wil je direct een zekere basis aan informatie hebben, de geschiedenis van het klantcontact in kunnen zien, intern taken uitzetten als dat nodig is en ervoor zorgen dat klanten niet vergeten worden. Daarnaast wil je als energiec collectief ook je collectieve energieparken kunnen administreren en monitoren. En het is helemaal makkelijk als je vanuit het systeem gemakkelijk contact op kan nemen met (een selectie) klanten. Bijvoorbeeld als klanten interesse hebben getoond in de aanschaf van zonnepanelen, dan kun je dit registreren en op het moment dat je als collectief een collectieve inkoop actie organiseert kun je de geïnteresseerde klant hiervan op de hoogte stellen.

---

² CRM staat voor Customer relation management, en is een "vak"-term wat wordt gebruikt in plaats van klantvolgsysteem.

Econobis en Voorstroom: administratiesystemen voor energiecollectieven

In de verkenningfase is er gekeken naar acht verschillende administratiesystemen. In de afbeelding staan alle logo's van de meegenomen administratiesystemen. Uit de initiële verkenning is gekomen dat Voorstroom en Econobis beide systemen zijn die geschikt zijn voor energiecollectieven. De overige 6 systemen bevatten geen van alle functionaliteiten die specifiek zijn toegespitst op energiecollectieven, en zijn veelal financieel minder interessant dan Voorstroom of Econobis.

Econobis is ontwikkeld in coöperatief verband door diverse energiecoöperaties, Voorstroom door een onafhankelijke partij. Beide pakketten bevatten voor een groot deel dezelfde basisfunctionaliteiten als het gaat om volgen en bijhouden van klantgegevens (CRM), import en exportfuncties van de gegevens, opties voor facturen en contact met klanten. Als we specifiek kijken naar de collectieve energie-parken & postcoderoos projecten, dan biedt Voorstroom veel extra en nuttige functionaliteiten ten opzichte van Econobis. Zoals een gratis inschrijfmodule en inzicht in de productie en opbrengsten van de energie-parken.

De belangrijkste verschillen

In de onderstaande tabel staan de belangrijkste verschillen tussen Voorstroom en Econobis beschreven.

		
Functionaliteiten		
Registeren van e-mails verzonden en verstuurd aan klanten.	Ja, als een gebruiker een mail verstuurd naar een klant, kan men via een BCC-adres de mail naar het systeem sturen. De mail en evt. bijlages worden automatisch aan de klant gekoppeld. Als een klant naar het energie collectief mailt – kan de ontvangende gebruiker deze doorsturen naar Voorstroom. De gebruiker moet dus actief de mail sturen naar Voorstroom.	Ja – bij het volledig koppelen van de mailbox kan dit automatisch geregistreerd worden. Onduidelijk is of bijlages automatisch aan de relatie gekoppeld worden. Nadeel: Econobis heeft in theorie volledige toegang tot de mailbox van de eigenaar, kan namens de gebruiker mail versturen en al het mailverkeer inzien van alle gebruikers die hun mailbox gekoppeld hebben aan Econobis.

	Nadeel: Men kan vergeten de mail door te sturen naar het systeem.	
Mogelijkheid tot administratie collectieve energieparken (PCR, SDE)	Ja, met uitgebreide (gratis) inschrijfmodules, monitoring van de parken, app voor de klanten die inzicht biedt in hun verdiensten en nog veel meer opties.	Ja, dit is onderdeel van Econobis, maar heel erg basic. Zonder inschrijfmodule, geen monitoringsopties en biedt de klant en het collectief geen inzicht in de opbrengsten van het park.
Mogelijkheid tot versturen van facturen.	Via Voorstroom kunnen facturen gemaïld worden naar klanten. Deze zijn vervolgens handmatig te exporteren en importeren naar een boekhoudprogramma naar keuze.	Facturen kunnen worden aangemaakt, en direct gekoppeld worden aan grootboekrekeningen van het boekhoud programma Twinfield. Enkel handig als de financiële administratie al in Twinfield zit.
Informatie uit webformulieren op de website van het energiecollectief.	Bestaande webformulieren, op de website van het energiecollectief, kunnen gekoppeld worden aan Voorstroom. Vervolgens kan de ingezonden informatie worden gebruikt om bijvoorbeeld klanten/relaties te maken.	Er zullen nieuwe webformulieren gemaakt en geplaatst moeten worden, op de website van het energiecollectief, om informatie in Econobis te krijgen en uit deze informatie nieuwe klanten/relaties te halen.
Promotie van energiecollectieven	Ja, op de website van Voorstroom worden in principe alle energiecollectieven weergegeven. Daarnaast kan een collectief een gratis profiel aanmaken om de gegevens van het collectief aan te vullen. (Ook als je geen klant bent van Voorstroom) Via deze kaart , kunnen mensen ook terecht komen bij het collectief en zien of ze zich kunnen inschrijven voor participaties in collectieve energieparken.	Bij een externe partij kan men een kaart vinden waarop enkel de energie collectieven die gebruik maken van Econobis staan.
Workflow – set van gestandaardiseerde taken.	Ja, in Voorstroom zijn een aantal workflows gedefinieerd. Een workflow is een set van standaard taken/werkinstructies voor de beheerders (gebruikers). In deze taken staat beschreven	Nee.

	<p>wat de status is van het proces, wat er moet gebeuren en waar dit binnen Voorstroom kan worden gedaan.</p> <p>Een workflow maakt het ook mogelijk om de taken te verdelen over meerdere beheerders binnen hetzelfde proces.</p> <p>Een voorbeeld van een workflow zijn de jaarlijks terugkerende administratieve taken voor de postcoderoos projecten.</p>	
Zoekfunctie	Alleen op de relevante pagina's aanwezig.	Boven aan het scherm is de zoekfunctie altijd beschikbaar. Hiermee kan men in alle schermen zoeken naar contacten.
Autorisatie – met oog op privacygevoelige informatie/AVG	Ja. Per rol kan worden ingesteld, waar een gebruiker van het systeem toegang tot heeft. Een gebruiker ziet dus alleen de informatie die nodig is voor het uitvoeren van zijn/haar taken en verantwoordelijkheden. Dit voorkomt een "overload" aan informatie voor de gebruiker.	Nee, op dit moment niet. Iedere gebruiker van het systeem heeft inzicht in alle (persoons)gegevens.
Organisatie/Ondersteuning		
Energie collectief wordt eigenaar van het product	Nee, als gebruiker word je geen eigenaar van het product. Je bent klant van Voorstroom.	Ja – als gebruiker word je lid van coöperatie Ecode en beslis je mee over de toekomst van Econobis. Daarnaast ben je medeverantwoordelijk voor de financiering van nieuwe functionaliteiten.
Support/ondersteuning	Voorstroom is telefonisch bereikbaar tijdens kantoor tijden en via de email ontvang je antwoord binnen twee werkdagen.	Econobis heeft een eigen "Wikipedia" met daarop documentatie ter ondersteuning. Verder is het niet duidelijk of er een telefonische klantenondersteuning is.

<p>Organisatiestructuur en visie</p>	<p>Onafhankelijk organisatie in Deventer met als doel het helpen van de energielieve bij het professionaliseren en automatiseren van de administratieve processen en daarmee het vergroten van de schaalbaarheid van het collectief.</p> <p>Voorstroom ontwikkelt al haar producten intern. En blijft haar producten door ontwikkelen op basis van de wensen van de collectieven.</p>	<p>Econobis is gemaakt door extern softwarebedrijf, in opdracht van Econobis BV. De coöperatie Ecode is 100% eigenaar van Econobis BV. Doel van Ecode: Het oprichten, ontwikkelen van een Back Office Systeem waarin afzonderlijke leden vergelijkbare processen en taken kunnen uitvoeren.</p>
<p>Input voor doorontwikkelingen en features</p>	<p>Bij Voorstroom komen suggesties direct terecht bij de ontwikkelaars. Daarnaast wordt er gewerkt in ontwikkel sprints van een week.</p> <p>In andere woorden: afhankelijk van de complexiteit en prioriteit van een functionaliteit, kunnen deze wijzingen op korte termijn worden toegevoegd aan Voorstroom.</p> <p>Door deze snelle ontwikkeltijden, blijft Voorstroom ook up-to-date, en kan er snel worden ingespeeld op verandering.</p>	<p>Via een ALV, waarbij het bestuur voorstellen doet op basis van input uit de deelnemende collectieven. Daarnaast moeten de collectieven deze doorontwikkelingen zelf bekostigen. (Bovenop de jaarlijkse bijdrages.)</p> <p>Hierdoor zijn de ontwikkeltijden van een nieuwe functionaliteit langer ten opzichte van Voorstroom.</p>

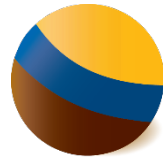
Conclusie

Op basis van de boven genoemde functionaliteiten en verschillen, adviseer ik Voorstroom als het softwarepakket ter ondersteuning van energielieve. Vooral de uitgebreide ondersteuning en gratis inschrijfmodule van en voor de lokale energieprojecten, bescherming van klantgegevens, kleine slimigheden, korte ontwikkel sprints, het van uit Voorstroom meedenken met de energielieve en visie zorgen ervoor dat Voorstroom als beste administratie softwarepakket uit de vergelijking komt.

Aanleiding en achtergrond voor dit document.

De eerste versie van deze vergelijking is gemaakt in maart 2019 voor energie coöperatie LochemEnergie. Deze

LOCHEMENERGIE

Je eigen energie

vergelijking heb ik gemaakt tijdens mijn afstudeerstage als een extra onderdeel van de stage en om LochemEnergie te helpen met de keuze voor een administratie softwarepakket. Daarna heb ik besloten, dit document te generaliseren en updaten zodat ook andere energielcollectieven hun voordeel met deze vergelijkingen kunnen doen.

En wie ben ik? De naam is [Martijn Oudshoorn](#), in mei 2019 ben ik afgestudeerd aan de Rijksuniversiteit Groningen in de master Energie en Milieuwetenschappen. Gedurende deze masteropleiding heb ik mij in de breedte van de energie transitie en gerelateerde milieu uitdagingen kunnen verdiepen. Zowel de natuurwetenschappelijk kant, als experimentele technieken, als de sociale wetenschappelijke kant. Daarnaast heb ik geleerd om energiesystemen als een geheel te beschouwen, en tegelijkertijd te ontleden en in te zoomen op de belangrijke aspecten, de milieu-impact (o.a. LCAs) van producten te maken, beoordelen en kritisch en realistisch te kijken naar duurzame vraagstukken en oplossingen.

**university of
 groningen**

**faculty of science
 and engineering**

Voordat ik aan de master begon, heb ik een bachelor natuurkunde afgerond aan dezelfde universiteit. Tijdens deze studie ben ik al begonnen met het verdiepen in energie, klimaat en milieuvraagstukken. Onder andere heb ik mee gewerkt aan de ontwikkeling van een nieuwe generatie zonnecellen, en een advies geschreven over de economische haalbaarheid van geothermie in Nederland/Groningen wat gebruikt is in de gemeenteraad van Groningen ter ondersteuning van het geothermie debat.

In augustus 2019, heb ik besloten om parttime mijn eigen adviesbureau te starten. Met MSO energie en duurzaam advies, wil ik organisaties/energie collectieven ondersteunen met energie transitie gerelateerde projecten, het verduurzamen van de organisaties en daarnaast burgers ondersteunen met hun energie gerelateerde vragen.

Mochten er na het lezen van deze vergelijking nog vragen zijn? Neem dan gerust contact met mij op. Je kunt een mailtje sturen naar info@mso.nu, via mijn [LinkedIn profiel](#), of bel naar 06-18948387.